LIBRIS | We know books

Edmondo de Amicis

ALICE ÎN ȚARA MINUNILOR

ALICE ÎN LUMEA OGLINZII

Traducere de Frida Papadache

LITERA
București
2018

LIBRIS | We know books

CUPRINS

Tabel cronologic 5

ALICE ÎN ŢARA MINUNILOR

Capitolul I. Alice coboară în vizuina iepuraşului 13
Capitolul II. Balta de lacrimi 20
Capitolul III. Un miting alergător şi o poveste cu coadă lungă 27
Capitolul IV. Iepuraşul trimite un bileţel 35
Capitolul V. Poveţele domnului Omidă 44
Capitolul VI. Purcel cu piper 52
Capitolul VII. Ceaiul nebunilor 61
Capitolul VIII. O partidă de crochet la Regină 70
Capitolul IX. Povestea Falsei Broaşte Ţestoase 79
Capitolul X. Cadrilul homarilor 88
Capitolul XI. Cine-i hoţul turtelor? 96
Capitolul XII. Alice depune mărturie 103

ALICE ÎN LUMEA OGLINZII

Cuvânt-înainte al autorului 115
Capitolul I. Casa din oglindă 119
Capitolul II. Grădina cu flori vii 130
Capitolul III. Gângăniile din oglindă 140

LIBRIS | We know books

Capitolul IV. Ţiuici şi Ţiuilă 151
Capitolul V. Lână şi apă..... 163
Capitolul VI. Humpty-Dumpty 174
Capitolul VII. Leul şi cu Unicornul..... 186
Capitolul VIII. „E invenţia mea!“ 196
Capitolul IX. Regina Alice..... 211
Capitolul X. Scuturarea..... 227
Capitolul XI. Deşteptarea 228
Capitolul XII. Cine pe cine a visat?..... 229

LIBRIS | We know books

Capitolul I

Alice coboară în vizuina iepuraşului

Începuse a se plictisi de-a binelea Alice, de când tot şedea pe mal lângă sora ei şi n-avea ce face. Încercase de vreo două ori să se uite în cartea pe care o citea soră-sa, dar n-avea niciun haz: nici poze, nici dialog! „Ce rost o fi având o carte fără poze şi fără dialog?“ se întreba Alice.

Şi chibzuia în gândul ei (cât se putea chibzui pe o zi de arşiţă ca asta, care te făcea să tot picoteşti şi să ţi se împăienjenească gândurile) dacă plăcerea de a împleti un şirag de margarete merita osteneala să se ridice şi să culeagă margaretele. Când, deodată, un Iepuraş Alb cu ochi de mărgean alergă chiar pe lângă ea.

Pentru atâta lucru n-avea de ce să te prindă mirarea, şi Alice nu prea se miră nici când îl auzi pe Iepuraş bombănind:

– Vai, vai, vai! Am să întârzii!

(Când se gândi mai târziu la întâmplarea aceasta, îşi dădu seama că s-ar fi cuvenit să o mire, dar în clipa aceea îi părea totul foarte firesc.) Însă când Iepuraşul, nici mai mult, nici mai puţin, *scoase un ceasornic din buzunarul vestei,* se uită la el şi-apoi îşi iuţi fuga, Alice se repezi în picioare. Căci îi dăduse prin gând, cu iuţeala fulgerului, că n-a mai văzut niciodată iepure să aibă vestă cu buzunare şi nici ceas pe care să-l scoată din buzunar. Şi, curioasă foc, o luă la fugă peste câmp, pe urmele Iepuraşului, ajungând tocmai la timp

LIBRIS We know books

ca să-l vadă cum dădea buzna într-o vizuină măricică de sub nişte tufişuri, unde pieri.

Într-o clipă, hop şi Alice după el în vizuină!

Coborâse fără să-şi pună cât de cât întrebarea: cum va ieşi oare de acolo?

O bucată de drum, vizuina iepurească o duse drept înainte ca printr-un tunel, apoi o luă brusc la vale, dar atât de brusc, încât Alice n-avu vreme nici o clipită să se gândească a se opri. Se trezi lunecând în jos, ca într-o fântână foarte, foarte adâncă.

Fie că era o fântână foarte adâncă, fie că Alice cădea foarte, foarte încet, oricum, avu timp, în cădere, să se uite pe îndelete în juru-i şi să se întrebe cu mirare ce-avea să urmeze. Mai întâi încercă să privească în jos, spre a se lămuri unde va ajunge, dar era prea întuneric ca să poată deosebi ceva; apoi se uită la pereţii fântânii şi băgă de seamă că erau acoperiţi de rafturi cu provizii şi de etajere cu cărţi; ici şi colo văzu hărţi şi tablouri agăţate de piroane. În trecere, luă de pe un raft un borcan cu o etichetă pe care scria „DULCEAŢĂ DE PORTOCALE", dar, spre marea ei dezamăgire, când îl deschise, îl găsi gol. Nu vru să-i dea drumul, de teamă să nu omoare pe cineva dedesubt, şi izbuti să aşeze borcanul într-un alt raft pe lângă care luneca.

„Ei!" gândi Alice. „După o cădere ca asta, nici c-o să-mi mai pese când m-oi da de-a dura pe scări! Cât de vitează o să le par celor de-acasă!... Eh! De-acu', chiar dacă aş cădea de pe acoperiş, n-aş mai zice nici cârc!" (Şi foarte probabil că spunea adevărul.)

Cădea, cădea, cădea. Oare n-avea să se mai oprească nicicând?

–Mă întreb câte leghe am străbătut de când tot cad? spuse Alice cu glas tare. Cred că voi fi ajuns pe undeva pe-aproape de centrul pământului. Ia să vedem: asta e, pare-mi-se, cam

LIBRIS We know books

la şase mii de kilometri adâncime. (Fiindcă, vedeţi dumneavoastră, Alice cam învăţase asemenea lucruri la şcoală, şi, cu toate că acum nu prea era un prilej bun de a se făli, fiindcă n-avea cine s-o audă, totuşi îi putea fi de folos – ca exerciţiu, dacă nu pentru altceva – măcar să-şi repete cunoştinţele.) Da, cam asta este distanţa, dar stau şi mă-ntreb la ce Latitudine sau Longitudine am ajuns oare? (Alice habar n-avea ce înseamnă Latitudine şi nici Longitudine, dar gândea că sunt nişte cuvinte simpatice şi impunătoare, încât îi plăcea să le rostească.)

Nu trecu mult şi începu iar:

– Oare voi cădea până la capătul celălalt al pământului? Ce nostim ar fi să ajung la urmă printre oamenii care umblă cu capul în jos! Antipaţii parcă le zice. (Mai că-i părea bine, de data asta, că n-o auzea nimeni, fiindcă avea oarecare îndoieli că le zice chiar aşa.) O să trebuiască să-i întreb care e numele ţării. „Fiţi bună, doamnă, aceasta e Noua Zeelandă sau Australia?“ (Şi încerca să îndoaie genunchii şi să facă o plecăciune politicoasă – dar, spuneţi şi voi, cum poţi să îndoi genunchii şi să înclini capul graţios, când cazi, plutind prin aer? Credeţi că voi aţi putea?) Vai, dar are să mă creadă o fetiţă cu totul şi cu totul neştiutoare! Nu, nu face să întreb. Lasă, c-o să văd scris pe undeva.

Cădea, cădea, cădea. Cum altceva n-avea ce face, curând începu iar să vorbească.

– Dina cred c-o să-mi simtă lipsa diseară. (Dina era pisica ei.) Sper că n-au să uite, la ora ceaiului să-i pună şi Dinei lapte în farfuriuţă. Dina, drăguţa mea, ce bine ar fi fost să fii şi tu cu mine aici! Şoareci mă tem că nu-s în văzduh, dar poate c-ai prinde câte-un liliac – ştii, liliecii aduc foarte mult cu şoarecii. Dar oare pisicile mănâncă lilieci? Şi, cum între timp i se făcuse cam somn, mai îngână o dată – şi-apoi iarăşi şi iarăşi, ca prin vis: Oare pisicile mănâncă lilieci? Oare

LIBRIS We know books

pisicile mănâncă lilieci?... Iar uneori greşea şi spunea: Oare liliecii mănâncă pisici?

Dar, cum tot nu ştia ce să răspundă, n-avea importanţă cum punea întrebarea. Simţea că începe să moţăie, şi tocmai prinsese a visa că se plimbă, de mână cu Dina, întrebând-o foarte serios: „Hai, Dina, spune-mi drept: ai mâncat vreodată un liliac?", când, hodoronc-tronc, buf! şi iar buf! căzu pe un maldăr de crengi şi de frunziş veşted şi acolo rămase. Gata căderea!

Alice nu se lovise câtuşi de puţin şi într-o clipă sări în picioare. Privi în sus, dar deasupră-i era întuneric. Înaintea ei se întindea alt coridor foarte lung, în capătul căruia îl zări iar pe Iepuraşul Alb, alergând cât îl ţineau picioarele. Nu era nicio clipă de pierdut: Alice o luă la fugă, iute ca vântul, şi tocmai bine îl prinse din urmă pe iepure ca să-l audă bombănind, în timp ce cotea după un colţ:

– Vai de urechile şi de mustăţile mele, că tare s-a mai făcut târziu!...

Când cotise după iepuraş, Alice era chiar în spatele lui, dar iată că acum nu-l mai zărea. Se trezi într-o sală lungă şi joasă, luminată de un şir de lămpi ce atârnau din tavan.

Jur-împrejurul sălii erau uşi, dar toate încuiate. După ce merse de-o parte şi de alta, de-a lungul uşilor, încercând-o pe fiecare, Alice se întoarse mâhnită în mijlocul sălii şi, plimbându-se încoace şi încolo, se întreba cum va mai ieşi vreodată din acel loc.

Când iată că-i căzură ochii pe o măsuţă cu trei picioare, toată din cleştar; iar pe ea nu se afla nimic decât o cheie mititică de aur.

Alice gândi mai întâi că era cheia vreuneia dintre uşile sălii. Dar, vai! – ori vor fi fost broaştele încuietorilor prea mari, ori va fi fost cheia prea mică, vorba e că nicio uşă nu se descuia. Însă când dădu ocol sălii pentru a doua oară,

LIBRIS We know books

Alice văzu o perdea joasă, pe care n-o băgase de seamă mai înainte; îndărătul ei se afla o uşiţă înaltă de vreo trei palme. Încercă cheia cea mititică de aur la această uşiţă, şi mare îi fu bucuria – cheia se potrivea!

Alice deschise uşiţa şi văzu că dădea într-un gănguleţ, nu mult mai mare ca o gaură de şoarece. Îngenunchind, privi prin gănguleţ într-o grădină cum nu mai văzuse alta de frumoasă. Cât jinduia să scape din sala mohorâtă şi să se plimbe printre răzoarele de flori strălucind în toate culorile şi printre fântânile acelea ce răspândeau răcoare! Dar nici capul nu-l putea scoate prin deschizătura uşii. „Şi, chiar dacă aş putea scoate capul", gândi biata Alice, „la ce mi-ar fi de folos, fără umeri? Ah, ce bine ar fi să mă pot strânge ca o lunetă! Cred că n-ar fi prea greu, dacă aş şti cum să încep". Fiindcă, vedeţi, i se întâmplaseră în ultimul timp atâtea lucruri năstruşnice, încât începuse a crede că, de fapt, foarte puţine lucruri erau cu adevărat imposibile.

Se părea că degeaba aştepta Alice lângă uşiţă, aşa că se duse iar la măsuţă. Mai că spera să găsească acolo altă cheie sau măcar o notiţă cu instrucţiuni cum se pot strânge oamenii ca lunetele.

De data asta găsi o sticluţă („care e sigur că nu fusese înainte", zise Alice), şi legată de gâtul sticlei era o etichetă de hârtie pe care se puteau citi, cu litere frumoase şi mari de tipar, cuvintele „BEA-MĂ!"

Uşor de zis „Bea-mă!", dar Alice, fetiţă înţeleaptă, cuminte, nu era să se repeadă să facă una ca asta.

– Ba nu, zise ea, întâi mă uit să văd dacă nu cumva scrie pe sticlă „Otravă".

Citise ea câteva istorioare foarte drăguţe despre copii care se aleseseră cu arsuri, sau fuseseră înghiţiţi de lighioane sălbatice, sau avuseseră alte păţanii neplăcute – şi toate astea numai şi numai pentru că nu ţinuseră minte nişte

LIBRIS We know books

reguli foarte simple pe care încercaseră să li le insufle cei care le voiau binele, de pildă că un vătrai încins te arde dacă-l ţii prea mult în mână şi că, atunci când te tai foarte adânc la deget cu un cuţit, de obicei curge sânge; şi nu uitase niciodată că, dacă bei mult dintr-o sticlă pe care scrie „otravă", e aproape sigur că mai curând sau mai târziu n-are să-ţi priască.

În orice caz, pe sticla asta nu scria defel „otravă", aşa că Alice se încumetă să guste din ea. Şi găsind-o foarte pe placul ei (fiindcă avea un gust amestecat, de plăcintă cu vişine, cremă de ananas, friptură de curcan şi pâine prăjită caldă, unsă cu unt), repede o dădu gata toată.

– Ce ciudat mă simt! zise Alice. Cred că sunt pe cale să mă strâng ca o lunetă!

Şi-aşa şi era; scăzuse în înălţime cam până la zece degete. Şi i se lumină faţa la gândul că acum era tocmai de mărimea potrivită ca să poată trece prin uşiţă în grădina aceea fermecătoare. Totuşi, mai aşteptă câteva minute, ca să vadă dacă mai scade încă. Era cam neliniştită în această privinţă, „căci, mai ştii", îşi zicea, „te pomeneşti că mă sfârşesc de tot, ca o lumânare. Stau şi mă întreb: cum aş fi atunci?" Şi încerca să-şi închipuie cam cum arată oare flacăra unei lumânări după ce s-a stins lumânarea – fiindcă nu-şi amintea să fi văzut vreodată aşa ceva.

Mai stătu niţeluş şi, văzând că nu se mai întâmplă nimic, se hotărî să intre îndată în grădină, dar – vai! biata Alice! –, când ajunse la uşă, văzu că uitase cheiţa de aur, iar când se întoarse înapoi la măsuţă ca s-o ia, văzu că-i era cu neputinţă să ajungă până la cheie! O vedea foarte lămurit prin sticla străvezie şi încerca din răsputeri să se caţăre pe unul din picioarele mesei, dar prea era lunecos; şi, după multe încercări zadarnice, biata neghiniţă se aşeză la picioarele mesei şi începu să plângă.

LIBRIS We know books

„Hai şi nu mai plânge aşa degeaba!“ îşi spuse Alice cu asprime. „Te poftesc să încetezi imediat!“ De obicei îşi dădea sfaturi foarte cuminţi (deşi cam rar le urma) şi uneori se certa atât de rău, încât o podideau lacrimile. Îşi amintea că odată încercase să-şi tragă câteva palme pentru că jucase incorect la o partidă de crochet cu ea însăşi – fiindcă, vedeţi voi, acestei ciudate copile îi plăcea grozav să facă pe două fiinţe deodată. „Dar acum“, gândi biata Alice, „degeaba aş zice că sunt două fiinţe. Când mai că n-a rămas din mine nici de-o singură fiinţă vrednică de luat în seamă!“

Nu trecu mult şi privirea îi căzu asupra unei cutioare de sticlă care se afla sub masă. O deschise şi găsi în ea o prăjiturică mică, mică, pe care erau scrise frumos, cu stafide, cuvintele „MĂNÂNCĂ-MĂ!“

– Foarte bine, zise Alice, am s-o mănânc, şi, dacă mă fac mai mare, o să pot ajunge până la cheie, iar dacă mă fac mai mică, o să pot să mă strecor pe sub uşă. Aşa că de intrat în grădină, intru – şi puţin îmi pasă cum şi în ce fel!

Îmbucă o fărâmă şi se întrebă îngrijorată: „Ce se întâmplă? Ce se întâmplă?“, ţinându-şi mâna în creştetul capului, ca să vadă dacă se înalţă ori o ia în jos. Fu foarte mirată să vadă că rămânea cum era. Bineînţeles că asta se întâmplă ori de câte ori mănânci o prăjitură, dar Alice într-atâta se deprinsese a se aştepta la întâmplări neobişnuite, încât i se părea nerod şi plicticos ca lucrurile să decurgă în chip obişnuit. Aşadar, se apucă să mănânce prăjitura şi, foarte repede, o dădu gata.

LIBRIS | We know books

Capitolul II

Balta de lacrimi

– Cum nu se poate mai ciu-ciudat! exclamă Alice (atât de uluită, încât începuse a se bâlbâi). Acu' iată că mă lungesc precum cea mai cogeamite lunetă din lume! Rămâneţi cu bine, picioarelor! (Fiindcă, privind în jos, spre picioarele ei, aproape că nu şi le mai vedea, într-atât se îndepărtau.) O, bietele mele picioruşe, stau şi mă întreb cine o să vă tragă ciorapii de acum încolo, cine are să vă încalţe, dragele mele? Eu, una, cu siguranţă că n-am să mai fiu în stare! Voi fi cu mult prea departe ca să mă pot ocupa de voi; trebuie să vă descurcaţi cum ştiţi!

„Dar ia stai! Să mă port bine cu ele", gândi Alice, „altfel te pomeneşti că n-o să mai vrea să mă ducă unde o să vreau eu să merg! Ia să vedem, cam ce-aş putea face pentru ele? O să le dăruiesc câte o pereche de ghete noi de fiecare Crăciun!"

Şi se mai gândi cum va face asta. „Trebuie să le trimit cu comisionarul" îşi zise. „Are să pară cam caraghios – să trimiţi daruri propriilor picioare! Şi ce adresă nostimă va trebui să dau!

Domniei Sale
Piciorul Drept al lui Alice,
Pe covoraşul de lângă sobă,
Lângă vătrai
(cu drag de la Alice).

LIBRIS We know books

Ptii! Ce prostii mai îndrug!"

Tocmai când spunea asta, se lovi cu capul de tavanul sălii. Într-adevăr, atinsese acum o lungime de aproape trei metri. Îndată puse mâna pe cheiţa de aur şi se îndreptă în grabă spre uşa grădinii.

Biată Alice! Altceva decât să se culce pe-o parte şi să privească chiorâş prin uşa grădinii fireşte că nu fu în stare. Cât despre trecut prin uşă, nici vorbă nu putea fi, asta era mai imposibil ca oricând! Se aşeză pe jos şi se puse iar pe plâns.

„Ar trebui să-ţi fie ruşine", îşi zicea ea, „o fată mare ca tine (şi aici avea dreptate), să tot plângi! Încetează imediat, atâta îţi spun!"

Dar, cu toate acestea, plângea înainte, vărsând un potop de lacrimi. Până la urmă se făcu împrejurul ei o cogeamite baltă, cam la vreo patru degete de adâncă şi care se revărsa până hăt spre mijlocul sălii.

După câtăva vreme, auzi de departe un lipăit de picioruşe. Îşi şterse degrabă ochii şi se uită să vadă cine vine. Iată că se întorcea Iepurele Alb, îmbrăcat grozav de elegant, ţinând într-o mână o pereche de mănuşi albe, din piele de căprioară, şi în cealaltă un evantai mare. Venea lipăind zorit din picioruşe şi bombănind întruna:

– Vai, vai, Ducesa, Ducesa! Grozav are să-şi iasă din ţâţâni dac-am făcut-o să aştepte!

Alice se simţea atât de deznădăjduită, încât era gata să ceară ajutor oricui; aşa că, îndată ce Iepurele se apropie, ea începu, încetişor şi sfios:

– Vă rog, domnule...

Iepuraşul tresări, speriat la culme, scăpă din mâini mănuşile albe de piele şi evantaiul şi-o zbughi cât îl ţineau picioarele, pierind în întuneric.

Alice ridică de jos evantaiul şi mănuşile şi, cum era foarte cald în sala aceea, începu să-şi facă vânt, spunându-şi

LIBRIS We know books

întruna: „Extraordinar! Ce lucruri ciudate se petrec astăzi! Şi când te gândeşti că ieri se petreceau toate ca de obicei. Nu cumva în timpul nopţii m-am schimbat în ce sunt acum? Stai să mă gândesc! Oare eram aceeaşi azi-dimineaţă, când m-am sculat? Parcă mi-aş aminti că mă simţeam niţeluş alta. Dar, dacă nu sunt aceeaşi care eram azi-dimineaţă, se pune întrebarea: «Cine sunt atuncea?» Ei, comedie! Să ştii că e o întrebare la care-i cât se poate de greu de răspuns". Şi se apucă să se gândească atent la toţi copiii de vârsta ei pe care-i cunoştea, ca să descopere, nu care cumva s-o fi schimbat în vreunul din ei?

„Sigur că Ada nu sunt", îşi zise, „fiindcă părul Adei e lung şi inelat, iar al meu e lins de-a binelea, şi sigur că nu se poate să fiu Mabel, fiindcă eu ştiu tot felul de lucruri, pe când ea... ea ştie aşa de puţintel! Şi pe urmă, *ea* e ea şi *eu* sunt eu, şi apoi... o, ce mai încurcătură! Stai să vedem dacă mai ştiu toate câte le ştiam. Vasăzică: de patru ori cinci fac doisprezece, de patru ori şase treisprezece şi de patru ori şapte fac... ah!... N-o să ajung niciodată la douăzeci, dacă merge aşa! Nu-i nimic: la Tabla Înmulţirii mai greşeşti. Hai să-ncerc cu Geografia: Londra e capitala Parisului şi Parisul e capitala Romei, şi Roma... Aş, le-am spus alandala, cu siguranţă! Să ştii că m-am schimbat în Mabel!... Hai să spun poezia *Când vrea micuţul Crocodil...*"

Încrucişă mâinile în poală, ca şi când ar fi spus pe de rost o lecţie, şi începu să recite. Dar glasul îi era aspru şi ciudat, iar cuvintele parcă veneau altfel decât de obicei:

Când vrea micuţul Crocodil
Să-i fie trupul mai frumos,
Toarnă cu sârg apă din Nil
Pe fiecare solz lucios!
Apoi hlizeşte dinţişorii

LIBRIS We know books

Şi-ntinde gheare îmbietoare
În mâl – poftind voios toţi peştişorii
În fălcile-i surâzătoare!

– Sunt sigură că nu-s astea cuvintele, zise biata Alice, şi iar îi dădură lacrimile, în timp ce vorbea înainte: Să ştii că tot Mabel sunt, şi o să trebuiască să merg să stau în casa aia care n-are niciun haz şi unde n-o să am jucării mai deloc, şi – vai! – cât o să trebuiască să învăţ! Nu! M-am hotărât: dacă într-adevăr sunt Mabel, rămân aici unde sunt! Degeaba o să vină cei de acasă şi, aplecându-şi capetele spre mine, au să-mi strige: „Hai înapoi, drăguţă!" Eu doar o să ridic ochii şi-o să-ntreb: „Bine, da' spuneţi-mi întâi: cine sunt?" Dacă-mi place cine sunt, sui; dacă nu, rămân aici până o să fiu altcineva. Dar vai! strigă Alice, şi-o podidi iar plânsul, ce bine ar fi să-i văd aplecându-se încoace! Aşa m-am plictisit să stau singură aici!

La aceste vorbe, îşi privi mâinile şi văzu cu mirare că îmbrăcase între timp una din mănuşile albe, micuţe, din piele de căprioară, ale Iepuraşului. „Cum de-am făcut asta?" se gândi. „Să ştii că iar mă fac mică." Se sculă şi se apropie de măsuţă, ca să se poată măsura. Pe cât îşi putea da seama, nu mai avea acum decât vreo două picioare înălţime şi scădea întruna, foarte repede. Curând descoperi că era din pricina evantaiului pe care-l ţinea în mână, şi-i dădu drumul în grabă – tocmai la timp, fiindcă altfel n-ar mai fi rămas nimic din ea.

„Am scăpat ca prin urechile acului!" zise Alice, destul de speriată de această schimbare bruscă, dar mulţumită foarte că mai era în fiinţă. „Şi-acu', spre grădină!" Şi dădu fuga, cât putu de repede, către uşiţă. Dar vai! uşiţa iar era încuiată, şi cheiţa de aur stătea, ca şi mai înainte, pe măsuţa de cleştar, şi „e mai rău ca oricând", gândi biata copilă, „fiindcă